

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองเพื่อพัฒนารูปแบบการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศสำหรับใช้สอนนักศึกษาการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนแบบทางไกล จังหวัดเชียงราย โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องอันตรายของการขายบริการทางเพศ รวมทั้งโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ และมีเจตคติไม่เห็นด้วยกับการขายบริการทางเพศตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ดังแผนภูมิแสดงการทดลอง หน้า 11

1. กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศนี้ ผู้วิจัยจัดกระบวนการขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ การสร้างรูปแบบ การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ และการศึกษาความรู้และเจตคติ ดังนี้

1. ขั้นที่ 1 การสร้างรูปแบบการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศ เป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และองค์ประกอบที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่ต้องการให้สอดคล้องสัมพันธ์กันขึ้นเป็นรูปแบบการให้ความรู้ โดยมีขั้นตอนการสร้างรูปแบบ ดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบัน เนื่องจากปัญหาการขายบริการทางเพศเป็นปัญหาสังคมที่รุนแรงและส่งกระทบสู่ปัญหาอื่น ๆ การให้ความรู้เรื่องอันตรายของการขายบริการทางเพศ จึงจำเป็นต้องศึกษาสภาพปัญหาจากคู่มือ เอกสารงานวิจัยต่าง ๆ และสถานการณ์จริง เพื่อจะได้ทราบสาเหตุ ผลกระทบและแนวทางการแก้ไข เป็นอันดับแรกในการศึกษาองค์ประกอบการให้ความรู้

1.2 กำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในตัวผู้เรียน 2 ประการคือ ความรู้ และเจตคติ กล่าวคือ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศ เกิดอารมณ์ ความรู้สึก ความชอบไม่ชอบ สามารถเลือกตัดสินใจได้ ก่อให้เกิด

โลกทัศน์ที่กว้างขึ้นนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม เป็นวัตถุประสงค์ทั่วไปของการเรียนรู้และผู้เรียนสามารถอธิบายถึงอันตรายของการขายบริการทางเพศ ตลอดจนผลกระทบอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นและสามารถบอกได้ว่าจะป้องกันและหลีกเลี่ยงการขายบริการทางเพศกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ได้อย่างไร เป็นวัตถุประสงค์เฉพาะของการเรียนรู้

1.3 กำหนดเนื้อหาซึ่งประกอบด้วย สาเหตุ อันตรายที่เกิดขึ้น ผลกระทบอื่น ๆ คำแนะนำและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1.4 ศึกษาองค์ประกอบของการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบภายในตัวผู้เรียนและภายนอกผู้เรียน ดังนี้

1.4.1 องค์ประกอบภายในตัวผู้เรียน หมายถึง วุฒิภาวะและความพร้อมของนักศึกษาการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนแบบทางไกลของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด เชียงราย ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538

1.4.2 องค์ประกอบภายนอกผู้เรียน ประกอบด้วย
- กระบวนการสอน เป็นการจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้การถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม จัดกิจกรรม วัสดุ และแนวทางที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องเกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศ ตลอดจนผลกระทบอื่น ๆ

- วิธีสอน เน้นจุดศูนย์กลางการเรียนรู้ที่ผู้เรียน โดยกระบวนการกลุ่มการอภิปรายเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสได้แสดงออกทางความรู้ ทักษะ และเจตคติ สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวันได้

- สื่อการสอน ประกอบด้วยสื่อโสตทัศนศึกษา ได้แก่ วิทยุทัศน์ เทปบันทึกเสียง สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ รูปภาพ กฤตภาพ หนังสือพิมพ์ เรื่องสั้น บทเพลง และบทความ เป็นต้น

- สภาพแวดล้อม ได้แก่ สถานที่พบกลุ่ม และบรรยากาศการเรียนรู้ เป็นต้น

- ครูหรือผู้สอน ต้องรู้และเข้าใจสภาพปัญหาของการขายบริการทางเพศ ผลกระทบอื่น ๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำแนะนำและเสนอแนวทางการแก้ไข้ปัญหา

1.5 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎี เป็นการศึกษองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งสภาพปัญหาและสาเหตุ ผู้เรียน ผู้สอน บรรยายากศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สื่อ เทคนิควิธีการให้ความรู้ ได้แก่ แนวคิดเรื่องการพัฒนา รูปแบบ ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ทฤษฎีความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ หลักการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ ทฤษฎีจิตวิทยาสังคม (ทฤษฎีการสร้างเจตคติจากการวางเงื่อนไขการกระทำและทฤษฎีปัญหาทางสังคม) การสอนแบบจุลบท หลักการสอนตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมและงานวิจัย/วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยใช้หลักการสอนตามแนวคิดพฤติกรรมนิยม คือใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา กระตุ้นอารมณ์และความรู้สึกของผู้เรียนให้มีการตอบสนองในรูปแบบของเชิงระบบ Input → Process → Output เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้และเจตคติเรื่องอันตรายของการขายบริการทางเพศ

1.6 สร้างรูปแบบการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศ โดยยึดหลักการนำไปใช้ตามแนวการสอนแบบจุลบทที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาทางการศึกษาได้ จากหลักการและแนวความคิดนี้ ผู้วิจัยนำไปสร้างชุดการสอนตามแนวการสอนแบบจุลบทเรื่องอันตรายของการขายบริการทางเพศ ประกอบด้วยกิจกรรม 4 ลักษณะ คือ

1.6.1 คู่มือการใช้รูปแบบผ่านชุดการสอนตามแนวจุลบท

1.6.2 ชุดการสอนตามแนวการสอนแบบจุลบทเรื่องอันตรายของการขายบริการทางเพศ ประกอบด้วยโครงสร้างดังนี้

1. หลักการและเหตุผล
2. เป้าหมาย ผู้สอนและผู้เรียน
3. วัตถุประสงค์ ประกอบด้วยวัตถุประสงค์

ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะ

4. แผนการสอนซึ่งระบุระยะเวลา เนื้อหา

ของกิจกรรมครูผู้สอนและกิจกรรมของผู้เรียน

5. สื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน
6. กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งยึดกระบวนการ

การสอนอย่างเป็นระบบ

7. วิธีสอน เน้นจุดศูนย์กลางการเรียนรู้ที่ผู้เรียน โดยใช้วิธีการเชิงพฤติกรรมนิยม มีการเร้ากระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกให้ตอบสนอง

8. วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้และเจตคติ

1.6.3 ประเมินผลชุดการสอนเพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบโดยผ่านชุดการสอนและข้อเสนอแนะจากผู้เรียนโดยผู้เรียน

1.6.4 บันทึกรูปปัญหาและอุปสรรคตลอดจนข้อเสนอแนะการใช้ชุดการสอนโดยผู้สอน

1.7 ประเมินผลรูปแบบตามความตรงของเนื้อหาและทฤษฎีเป็นการสรุปผลการสร้างรูปแบบเพื่อศึกษาความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ด้านคือ

1.7.1 รูปแบบการให้ความรู้

1.7.2 แนวทางการนำรูปแบบไปทดลองใช้ใน

สถานการณ์จริง

1.8 แก้ไขปรับปรุงรูปแบบตามคำแนะนำ และข้อเสนอแนะ

2. ขั้นที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการให้ความรู้เกี่ยวกับ
อันตรายของการขายบริการทางเพศ เป็นการพิจารณาผลของรูปแบบด้านความตรงตามเนื้อหาและทฤษฎี สู่การนำไปปฏิบัติในเชิงความเข้าใจและความถูกต้อง โดยมีขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ ดังนี้

2.1 ประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลรูปแบบตามความตรงเนื้อหาและทฤษฎีแล้ว ผู้วิจัยปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว จึงนำไปให้ครูผู้สอนตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ 2 ด้าน คือ

2.1.1 ความตรงตามเนื้อหาและทฤษฎีในเชิงความเข้าใจ

2.1.2 ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในเชิงความถูกต้องและเหมาะสมของเครื่องมือ 2 ชนิด คือ คู่มือการใช้รูปแบบผ่านชุดการสอนตาม

แนวจุลบท และชุดการสอนตามแนวการสอนแบบจุลบท

2.2 ทดลองใช้แบบทดสอบความรู้และแบบวัดเจตคติ (Try Out) กับผู้เรียนเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้และแบบวัดเจตคติ

2.3 แก้ไขปรับปรุงรูปแบบตามคำแนะนำ และข้อเสนอแนะ

3. ขั้นที่ 3 ศึกษาความรู้และเจตคติในเรื่องเกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศ เป็นการใช้รูปแบบผ่านชุดการสอนตามแนวจุลบท เพื่อเสนอความรู้และเจตคติเกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศ โดนมี่ขั้นตอนการศึกษาความรู้และเจตคติ ดังนี้

3.1 เลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการเข้าสู่การขายบริการทางเพศ เพื่อทำการทดลอง

3.2 สอนตามรูปแบบผ่านชุดการสอนตามแนวการสอนแบบจุลบท เรื่องอันตรายของการขายบริการทางเพศ ประกอบด้วยเนื้อหา 8 เรื่อง ระยะเวลาเรื่องละ 1 ชั่วโมง รวมระยะเวลา 8 ชั่วโมง

3.3 วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้และเจตคติ ดังนี้

3.3.1 ประเมินผลการเรียน 2 ขั้นตอน คือ ประเมินผลก่อนการให้ความรู้ เพื่อจะได้ทราบสภาพของผู้เรียนและประเมินผลหลังการให้ความรู้ทุกกิจกรรมเพื่อจะได้เปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้เรียนก่อนและหลังการได้รับความรู้ จะทำให้ทราบว่าผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้หรือไม่

3.3.2 ศึกษาเจตคติของผู้เรียนเกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศ 2 ขั้นตอน เช่นเดียวกับประเมินผลการเรียนเพื่อจะได้เปรียบเทียบเจตคติก่อนและหลังการได้รับความรู้ ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าผู้เรียนเกิดเจตคติตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

ระหว่างการศึกษาความรู้และเจตคติ ผู้วิจัยได้สังเกตและติดตามผลการใช้รูปแบบผ่านชุดการสอน เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาประกอบการพิจารณาผลของการพัฒนารูปแบบการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศในครั้งนี้ด้วย

หลังจากพัฒนารูปแบบการให้ความรู้ครบ 3 ขั้นตอน ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขและทดลองใช้รูปแบบ ดังนี้

1. ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการให้ความรู้ พิจารณาจากผลการนำรูปแบบการให้ความรู้ไปใช้และปัญหาที่พบ ตลอดจนข้อคิดเห็นที่ได้รับจากผู้ทรงคุณวุฒิ ครูผู้สอน นักศึกษา และผู้วิจัย

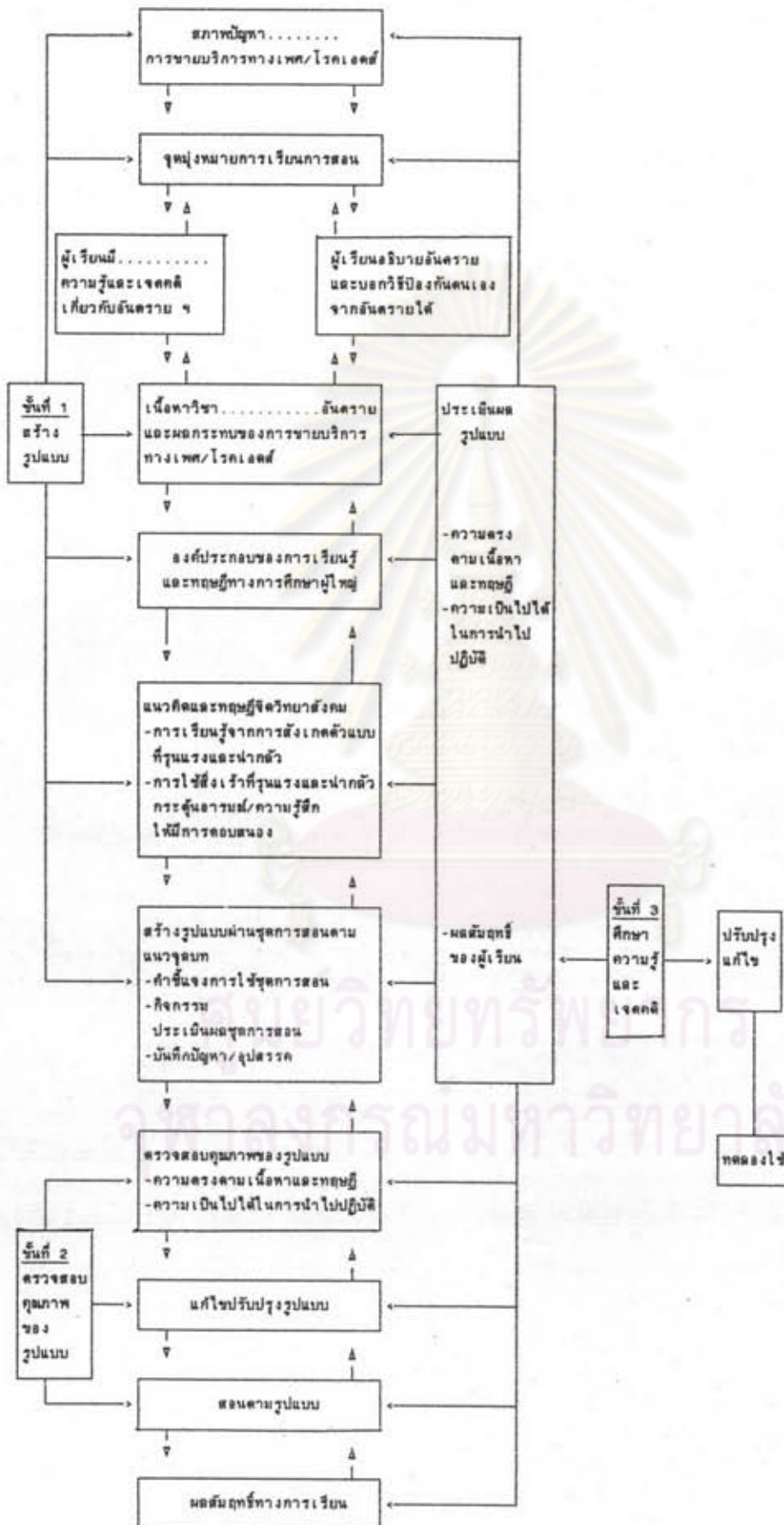
2. ทดลองใช้รูปแบบตามแนวทางการปรับปรุงแก้ไข เพื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบอีกครั้ง

จากลำดับขั้นการพัฒนา รูปแบบการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศในงานวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ สามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 1 แสดงการพัฒนารูปแบบการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศ

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สอนและผู้เรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเชียงราย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ดังนี้

2.1 ผู้สอน คือ ครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิชเรียนแบบทางไกล ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเชียงรายประกอบด้วย 12 อำเภอ และ 5 กิ่งอำเภอ ทั้งจังหวัด จำนวน 114 คน

2.2 ผู้เรียน คือ นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิชเรียนแบบทางไกลภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 12 อำเภอ และ 5 กิ่งอำเภอ ทั้งจังหวัด จำนวน 16,070 คน

จากจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีครูผู้สอนและผู้เรียนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเข้าสู่การขายบริการทางเพศ ดังนี้

1. ผู้สอน คือ ครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิชเรียนแบบทางไกล ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเชียงรายที่มีกลุ่มผู้เรียนในพื้นที่เสี่ยงต่อการเข้าสู่การขายบริการทางเพศ อำเภอแม่สาย จำนวน 1 คน และอำเภอเวียงป่าเป้า จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 2 คน (ดูรายละเอียดแผนภูมิที่ 3)

2. ผู้เรียน คือ นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิชเรียนแบบทางไกล ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเชียงราย ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเข้าสู่การขายบริการทางเพศ อำเภอแม่สาย จำนวน 60 คน และอำเภอเวียงป่าเป้า จำนวน 77 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 137 คน (ดูรายละเอียดแผนภูมิที่ 3)

3. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งตามการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและการศึกษาความรู้และเจตคติ ดังนี้

3.1 กลุ่มตัวอย่างในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sample) ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีจับฉลาก ได้สัดส่วนในจำนวนที่ผู้วิจัยสามารถคำนวณได้ ครูผู้สอนจำนวน 11 คน และผู้เรียนจำนวน 20 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความรู้และเจตคติ ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้สอนตามกลุ่มผู้เรียนแบบสองขั้น (Two - Stage Sample) คือ การเลือกแบบกลุ่ม แล้วแบ่งหน่วยประชากรที่ได้รับการคัดเลือกออกเป็นสองขั้น ดังนี้

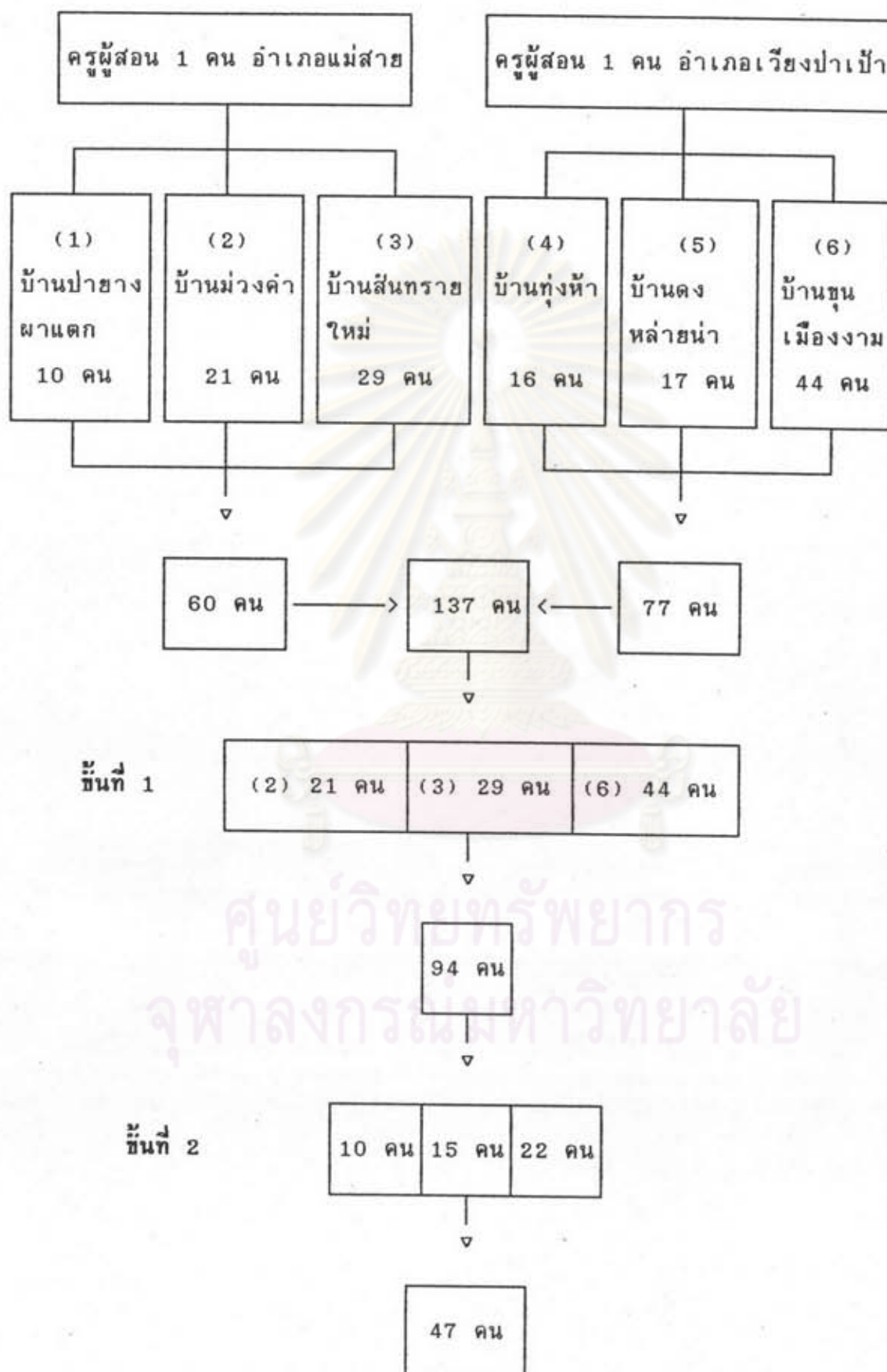
3.2.1 เลือกแบบกลุ่ม เนื่องจากประชากรของจังหวัดเชียงรายมีครูผู้สอนและผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการเข้าสู่การขายบริการทางเพศ จำนวน 6 หมู่บ้าน มีนักศึกษา จำนวน 137 คน ซึ่งอยู่ในแต่ละกลุ่มประกอบด้วยหน่วยที่มีความแตกต่างกันน้อยที่สุด เพื่อที่จะได้ตัวอย่างมาจากทุก ๆ กลุ่ม ซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มต่าง ๆ ได้ ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มบ้านป่ายางผาแตก	มีจำนวนนักศึกษาที่เป็นประชากร 10 คน
2. กลุ่มบ้านม่วงคำ	มีจำนวนนักศึกษาที่เป็นประชากร 21 คน
3. กลุ่มบ้านสันทรายใหม่	มีจำนวนนักศึกษาที่เป็นประชากร 29 คน
4. กลุ่มบ้านทุ่งห้า	มีจำนวนนักศึกษาที่เป็นประชากร 16 คน
5. กลุ่มบ้านดงหลายน่า	มีจำนวนนักศึกษาที่เป็นประชากร 17 คน
6. กลุ่มบ้านขุนเมืองงาม	มีจำนวนนักศึกษาที่เป็นประชากร 44 คน

เลือกกลุ่มตัวอย่างทดลองได้ 3 หมู่บ้าน คือ บ้านม่วงคำ บ้านสันทรายใหม่ และบ้านขุนเมืองงาม จำนวน 94 คน โดยการสุ่มแบบง่าย วิธีจับฉลาก

3.2.2 เลือกกลุ่มตัวอย่างทดลองเพียงครึ่งหนึ่งของแต่ละกลุ่ม โดยการสุ่มแบบง่ายวิธีจับฉลากอีกเช่นกัน จะได้กลุ่มตัวอย่างทดลอง ครูผู้สอนตามกลุ่มผู้เรียน จำนวน 2 คน และผู้เรียนอำเภอแม่สาย จำนวน 25 คนและอำเภอเวียงป่าเป้า จำนวน 22 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 47 คน ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

4. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร สิ่งพิมพ์ ตลอดจนงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศเพื่อนำมาเป็นแนวความคิดในการสร้างเครื่องมือ ให้มีความครอบคลุมเนื้อหาสาระเกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองจำนวน 9 ชุด แบ่งตามขั้นตอนในการวิจัย คือ

4.1 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือในการสร้างรูปแบบ จำนวน 1 ชุด มีรายละเอียดดังนี้ คือ

แบบประเมินผลรูปแบบตามความตรงของเนื้อหาและทฤษฎี (Content Validity) ประกอบด้วยความสอดคล้องและเหมาะสมในเชิงทฤษฎีตามสภาพปัญหา จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหาวิชา แนวคิดและทฤษฎี กลวิธีการให้ความรู้ การสร้างชุดการสอน และการนำรูปแบบไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง แบบประเมินผลนี้เป็นแบบจัดอันดับคุณภาพตามความคิดเห็น 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และข้อเสนอแนะปลายเปิด (Open Ended) เครื่องมือชุดนี้ ผู้วิจัยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน เป็นผู้ประเมินผล

4.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ จำนวน 7 ชุด มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบประเมินผลความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ ประกอบด้วย ความสอดคล้องและเหมาะสมในเชิงการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ แผนการสอน สื่อวิธีสอน ระยะเวลา และกิจกรรมระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน แบบประเมินผลนี้เป็นแบบจัดอันดับคุณภาพตามความคิดเห็น 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และข้อเสนอแนะปลายเปิด (Open Ended) เครื่องมือชุดนี้ ผู้วิจัยนำไปให้ครูประจำกลุ่มซึ่งเป็นครูผู้สอนการศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเชียงราย จำนวน 11 คน เป็นผู้ประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ

2. คู่มือการใช้รูปแบบผ่านชุดการสอนตามแนวจุลบท เป็นเอกสารชี้แนะแนวทางการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศสำหรับครูผู้สอนศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ เอกสารชุดนี้แสดงรายละเอียดสาระสำคัญของแต่ละเรื่องโดยแบ่งออกเป็นรายสัปดาห์ และสื่อทุกประเภทที่ใช้ในแต่ละเรื่องที่

ให้ความรู้ และสิ่งที่ครูผู้สอนควรปฏิบัติเป็นลำดับขั้น ทั้งขณะก่อนให้ความรู้ ระหว่างให้ความรู้ และหลังจากให้ความรู้แล้ว

3. ชุดการสอนตามแนวการสอนแบบจุลบท ประกอบด้วย แผนการสอนกิจกรรมระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน สื่อ กิจกรรมการเรียน วิธีสอน ประเด็นอภิปรายและระยะเวลาที่ใช้อย่างละเอียด ในช่วงท้ายของกิจกรรมแต่ละเรื่อง ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

3.1 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศ จำนวนทั้งสิ้น 40 ข้อ แบบทดสอบนี้ใช้ทดสอบหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอนในแต่ละเรื่อง เรื่องละ 5 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก (Multiple Choice Item)

3.2 แบบวัดเจตคติเกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศ จำนวนทั้งสิ้น 40 ข้อ แบบวัดเจตคตินี้ใช้ทดสอบหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอนในแต่ละเรื่อง เรื่องละ 5 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ข้อคำถามจะอยู่ในเชิงนิยมและไม่นิยมประมาณอย่างละครึ่งของจำนวนข้อคำถามทั้งหมด

การทดลองใช้เครื่องมือในส่วนของแบบทดสอบความรู้และแบบวัดเจตคติ (Try out)

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอทุกแห่งของจังหวัดเชียงราย เพื่อขอให้นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนแบบทางไกล ซึ่งลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ได้ตอบแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอันตรายของ การขายบริการทางเพศและแบบวัดเจตคติ ซึ่งได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่ง จากนั้น ผู้วิจัยได้ร่วมกับครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียน จัดดำเนินการทดสอบนักศึกษา จำนวน 20 คนในวันที่ 15 กรกฎาคม 2538 และผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบทดสอบด้วยตนเอง จากนั้นได้นำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งสองชุดดังกล่าว ปรากฏผลดังนี้ (รายละเอียดดูในภาคผนวก ข.)

1. แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศ คำนวณได้ค่าความเชื่อมั่น (Kuder - Richardson Reliability - KR 20) เท่ากับ 0.88

2. แบบวัดเจตคติ คำนวณได้ค่าความเชื่อมั่น (α - Coefficient) เท่ากับ 0.97

ผลการทดลองใช้แบบทดสอบความรู้และแบบวัดเจตคติ พบว่า มีความเชื่อมั่นสูงเพียงพอ ผู้วิจัยจึงสามารถนำเครื่องมือดังกล่าวไปใช้ได้จริงต่อไป

4. แบบประเมินผลชุดการสอน เป็นการรวบรวมข้อมูลจากผู้เรียน เกี่ยวกับชุดการสอนในเชิงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับ จากชุดการสอน ความสามารถของครูผู้สอน และข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ชุดการสอน โดยให้ผู้เรียนได้ประเมินผลทุกครั้งที่พบกลุ่ม แบบประเมินผลนี้เป็น แบบปลายเปิด (Open Ended)

5. แบบบันทึกปัญหาและอุปสรรคการใช้ชุดการสอน เป็นการรวบรวม ปัญหาและอุปสรรคการทดลองรูปแบบโดยผ่านชุดการสอนในเชิงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับความสอดคล้องและเหมาะสมของเนื้อหา สื่อ กิจกรรม การเรียนการสอน ระยะเวลา ตลอดจนข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง แบบบันทึกนี้เป็น แบบเลือกตอบและปลายเปิด

6. แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา มีเนื้อหาเกี่ยวกับ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ของครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว และสมาชิกที่ออกไป ประกอบอาชีพอื่น แบบสอบถามนี้เป็นแบบเลือกตอบและเติมค่า

7. แบบนิเทศและติดตามผลการทดลองใช้รูปแบบการให้ความรู้ เป็นการรวบรวมสภาพการสอนตามรูปแบบ โดยผู้วิจัยสังเกตสภาพการจัดประสบการณ์ การเรียนการสอน ขั้นตอนการใช้รูปแบบ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และผู้เรียนกับผู้เรียน และการสัมภาษณ์ผู้สอนและผู้เรียน ถึงประโยชน์ที่ได้รับ การนำไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง แบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์มีลักษณะแบบ กึ่งโครงสร้าง

4.3 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือในการศึกษาความรู้และเจตคติ จำนวน 1 ชุด มีรายละเอียดดังนี้ คือ

แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นเครื่องมือชุดเดียวกับ เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ ข้อ 3.1 และ 3.2

เครื่องมือการวิจัยทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ครูผู้สอนจำนวน 11 คนได้พิจารณาความเหมาะสม จากนั้นผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้เหมาะสมยิ่งขึ้นก่อนนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้เรียนจำนวน 20 คน เพื่อคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบความรู้ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้ เท่ากับ 0.88 และแบบวัดเจตคติได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติ เท่ากับ 0.97 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.) และเพื่อนำไปใช้จริงต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งตามขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการสร้างรูปแบบ ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนารูปแบบการให้ความรู้และด้านการสร้างชุดการสอนแบบจุลบท จำนวน 3 คน (ดูรายชื่อในภาคผนวก ค.) ดังนี้

5.1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันส่งเสริมมาตรฐานการศึกษาออกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียน มีคุณวุฒิในการตรวจบทเรียนและแผนการสอนตามวิธีการสอนแบบจุลบท

5.1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิจากมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก มีคุณวุฒิในการช่วยเหลือดูแลเด็กที่ประสบปัญหา และวางแผนโครงการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส

5.1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี มีคุณวุฒิในการแก้ไขปัญหาธุรกิจบริการทางเพศ

จากนั้นผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจคุณภาพของเครื่องมือพร้อมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมอบให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเองเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2538 ผู้วิจัยรวบรวมแบบประเมินผลจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วเสร็จในวันที่ 23 มิถุนายน 2538

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนจากอำเภอต่าง ๆ ใน

จังหวัดเชียงราย จำนวน 11 คน ตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติโดยผู้วิจัยจัดส่งเครื่องมือการวิจัยจำนวน 6 ชุด (ดูรายละเอียดที่เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ) โดยทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ ในวันที่ 27 มิถุนายน 2538 และได้เก็บรวบรวมแบบประเมินผลคืนด้วยตนเองในระหว่างวันที่ 3 - 5 กรกฎาคม 2538

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาความรู้และเจตคติ

5.3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุมัติโครงการการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเชียงราย ผู้อำนวยการศูนย์ ฯ ได้อนุมัติโครงการเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2538 และลงนามในหนังสือแจ้งหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอแม่สาย และอำเภอเวียงป่าเป้า เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2538 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้นักศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างและครูผู้สอนเป็นผู้ช่วยผู้วิจัย

5.3.2 ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดการใช้ชุดการสอนและมอบเครื่องมือให้แก่ครูประจำกลุ่มอำเภอเวียงป่าเป้า และอำเภอแม่สายในวันที่ 27 และ 28 กรกฎาคม 2538 ตามลำดับ จากนั้นในการพบกลุ่มนักศึกษาเมื่อวันที่ 30 และ 31 กรกฎาคม 2538 ครูประจำกลุ่มให้นักศึกษาทำแบบทดสอบความรู้และแบบวัดเจตคติ เป็นเวลา 40 นาที (Pre - test) และให้นักศึกษากรอกข้อมูลลงในแบบข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาด้วย และส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์

5.3.3 ครูประจำกลุ่มดำเนินการสอนตามรูปแบบการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของการขายบริการทางเพศ เริ่มตั้งแต่วันที่ 6 สิงหาคม ถึง 25 กันยายน 2538 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ติดต่อกัน ดังนี้

ศูนย์วิจัยทางสังคมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปแบบการให้ความรู้ ผ่านชุดการสอน ตามแนวจุลบท	กลุ่มอำเภอเวียงป่าเป้า ทุกวันอาทิตย์ เวลา 11.00-12.00น.	กลุ่มอำเภอแม่สาย ทุกวันจันทร์ เวลา 11.00-12.00น.
---	---	--

ตอนที่ 1 เรื่อง ระบบแก๊ง ล่อลวงชักนำเข้าสู่ การขายบริการ ทางเพศ	6 ส.ค.38	7 ส.ค.38
ตอนที่ 2 เรื่อง บริโคนิยม ความฟุ่มเฟือย	13 ส.ค.38	14 ส.ค.38
ตอนที่ 3 เรื่อง การขาด จริยธรรมของ บิดา-มารดา	20 ส.ค.38	21 ส.ค.38
ตอนที่ 4 เรื่อง ผลกระทบ ต่อสวัสดิภาพร่างกาย จิตใจ และทรัพย์สิน ของผู้ขายบริการ ทางเพศ	27 ส.ค.38	28 ส.ค.38
ตอนที่ 5 เรื่อง กฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับ การขายบริการ ทางเพศ	3 ก.ย.38	4 ก.ย.38

รูปแบบการให้ความรู้ ผ่านชุดการสอน ตามแนวจุลบท	กลุ่มอำเภอเวียงป่าเป้า ทุกวันอาทิตย์ เวลา 11.00-12.00น.	กลุ่มอำเภอแม่สาย ทุกวันจันทร์ เวลา 11.00-12.00น.
---	---	--

ตอนที่ 6 เรื่อง การขาย บริการทางเพศ ในประเทศญี่ปุ่น	10 ก.ย.38	11 ก.ย.38
ตอนที่ 7 เรื่อง การขาย บริการทางเพศ ในต่างประเทศ	17 ก.ย.38	18 ก.ย.38
ตอนที่ 8 เรื่อง โรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์	24 ก.ย.38	25 ก.ย.38

ในท้ายชั่วโมงของการพบกลุ่มแต่ละครั้ง นักศึกษาทำแบบทดสอบและแบบประเมินผลชุดการสอน (Post - test) เป็นเวลา 5 นาที โดยใช้เครื่องมือชุดเดิมและเมื่อเสร็จสิ้นการพบกลุ่ม ครูประจำกลุ่มบันทึกปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะผู้วิจัยขอความร่วมมือให้ครูประจำกลุ่มรวบรวมเครื่องมือประเมินผลไว้ และผู้วิจัยเก็บรวบรวมคืนด้วยตนเองในวันถัดออกไปนี้ เทศและติดตามผลการใช้รูปแบบผ่านชุดการสอน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งตามขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลในการสร้างรูปแบบ จากแบบประเมินความตรงของเนื้อหาและทฤษฎี วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าเฉลี่ยหรือค่ามัธยิมเลขคณิต (Mean)

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทนค่ามัธยิมเลขคณิต
	fx	แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทนจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D	แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	x	แทนค่าคะแนนของคำตอบ
	f	แทนค่าความถี่ของคะแนน
	$\sum fx$	แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทนจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ
ประกอบด้วย

6.2.1 แบบประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ วิเคราะห์
ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
deviation)

6.2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา วิเคราะห์
ข้อมูล โดยหาค่าความถี่และร้อยละ

6.2.3 แบบประเมินผลการสอน แบบบันทึกปัญหา อุปสรรค
ข้อเสนอแนะ และแบบนิเทศและติดตามผลการใช้รูปแบบ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา
หาค่าความถี่และนำเสนอโดยการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เช่นเดียวกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการสร้างรูปแบบ
และหาค่าร้อยละ ดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{ค่าความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

6.3 การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาความรู้และเจตคติ จากแบบประเมิน
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการให้ความรู้ โดยใช้แบบทดสอบความรู้และแบบ
วัดเจตคติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร

Kuder - Richardson (KR - 20)

$$r_{tt} = \left(\frac{n}{n-1} \right) \left(1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ	n	=	จำนวนข้อคำถาม
	p	=	สัดส่วนของผู้ที่ทำถูกในแต่ละข้อ
	q	=	$1 - p$
	S_t^2	=	ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

2. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)

$$\alpha = \left(\frac{n}{n-1} \right) \left(1 - \frac{\sum S_1^2}{\sum S_t^2} \right)$$

เมื่อ	n	=	จำนวนข้อ
	S_1^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S_t^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนตัวอย่างทั้งหมด

3. การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากรสองกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน ใช้ T - test ในการทดสอบ

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ	d_f	=	$n - 1$
	ΣD	=	ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนและหลัง ให้ความรู้ของผู้เรียน
	ΣD^2	=	ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนน ก่อนและหลังให้ความรู้ของผู้เรียน
	n	=	จำนวนผู้เรียน

4. การตัดสินความหมายของค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ใช้เกณฑ์ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย